

YÜZEN LABORATUVAR

TÜBİTAK Marmara Araştırma Gemisi yerli ve millî olanaklarla yapılmış bir gemi. Gemide, üzerinde yüzdüğü suyun özelliklerini ve dalga hareketlerini, okyanus tabanının jeolojik yapısını ve tortul tabakalarını araştırmak için kullanılan cihazlar bulunuyor.

Ayrıca gemide yer alan insansız su altı aracının suyun derinliklerine gönderilmesiyle görüntüleme yapılabiliyor ve örnekler toplanıyor. Bu örnekler daha sonra gemi içerisinde bulunan ilgili laboratuvarlarda inceleniyor.

TÜBİTAK Marmara Araştırma Gemisinde; Marmara Denizi, Karadeniz ve Ege Denizi'nde deniz kirliliğinin izlenmesi ve kontrolüne yönelik araştırmalar yapılmıştır. Araştırma gemisi, genel olarak kaza ve afetlere destek verilmesi, gemi trafiğinin incelenmesi, canlı yaşam alanlarının izlenmesi ve tür çeşitliliğinin gözlemlenmesi gibi önemli işlerde kullanılıyor.

Aşağıdaki ilk dört soruyu metne göre cevaplayınız.

1. TÜBİTAK Marmara Araştırma Gemisinde kullanılan cihazlar ne işe yarıyor? İki tane örnek yazınız.

.....
.....

2. TÜBİTAK Marmara Araştırma Gemisi, aşağıdaki durumlardan hangisine destek vermektedir?

- A) Deniz kirliliğine
C) Gemi trafiğine
B) Kaza ve afetlere
D) Canlı yaşamlarına

3. TÜBİTAK Marmara Araştırma Gemisinde yer alan insansız su altı aracının topladığı örnekler ve görüntülemeler nerede inceleniyor?

.....
.....

4. "Yüzen Laboratuvar" metninin türü nedir?

.....
.....

5. Aşağıdaki paragrafta ( ) içine uygun noktalama işaretlerini yazınız.

Caner evden çıkarak okula doğru yürümeye başladı. Biraz gittikten sonra kolundaki saate baktı ( ) Saat 7 ( ) yi çeyrek geçiyordu ( ) Kendi kendine ( ) Biraz hızlansam iyi olacak. ( ) diye söylendi ( ) Adımlarını hızlandırdı ( ) Okulun yanındaki kırtasiyeye varınca Ahmet ( ) i gördü ( ) Ahmet iyi bir çocuktü fakat sık sık okula geç kalıyordu. Acaba Ahmet ( ) ( ) Erken kalkın yol alır. ( ) atasözünü biliyor muydu ( )

6. Cümlelerdeki boşluklara parantez içindeki kelimeleri pekiştirmeli kelime olarak yazınız.

- Heyecanlanınca yüzüm ..... oldu. (kırmızı)
- ..... ağaçların arasındaki yoldan yürüdüm. (yeşil)
- Hafta sonu evimizi ..... yaptık. (temiz)
- ..... binalar yapmalıyız. (sağlam)
- Oyuncakçıdan ..... oyuncaklar aldım. (yeni)

7. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerden hangisi mecaz anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Çorba çok acı olmuş.
B) Okul gezisine gidemediğim için üzüldüm.
C) Evimde kahve içmeye bayılırım.
D) Fındığın kabuğu çok sertti, kıramadım.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sayıların yazımıyla ilgili yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) Oniki tane kiraz yedim.
B) Derin yarışmada 2. olunca üzüldü.
C) Doğum günüm 01.03.2013 tarihindedir.
D) Sekizer sekizer ritmik saymada zorlanıyorum.

9. Aşağıdaki eş sesli (sesteş) sözcükleri, farklı anlamlara gelecek şekilde cümle içinde kullanınız..

Kır: .....

Kır: .....

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili kelime terim anlamı değildir?

- A) Bitkiler besinleri kökleri sayesinde alırlar.
- B) Ay, Dünya'nın uydusudur.
- C) Hakemin verdiği ofsayt tartışma yarattı.
- D) Doğru bilgi için güvenilir kaynaklar kullanılmalıdır.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "de" nin yazımı yanlıştır?

- A) Sen de bizimle pazara gelecek misin?
- B) Evin çatısında kiremitler kırıldı.
- C) Arabayda evide satıp karavan alacaktım.
- D) Babamdan da bayram harçlığı aldım.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "ki" nin yazımı doğrudur?

- A) San ki daha önce hiç görüşmemişler.
- B) Halbu ki durum size anlatıldığı gibi değil.
- C) Madem ki beni sevmiyorsun o zaman yollarımızı ayıralım.
- D) Dolaptaki tokasını bir türlü bulamadı.

13. Aşağıdakilerden hangisi bir deyim örneğidir?

- A) Ağzına bir parmak bal çalmak.
- B) Acele işe şeytan karışır.
- C) Yavuz hırsız ev sahibini bastırır.
- D) Mart kapıdan baktırır, kazma kürek yaktırır.

14. "Kaçan balık büyük olur." atasözünün açıklaması aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kötü haber çabuk duyulur; ağızdan ağıza geçerek hızla yayılır.
- B) Çok önemsiz, çok küçük de olsa, her nedense elden kaçırılan fırsat, ah vah edilerek gözde büyütülür.
- C) Kişi, hayatta karşılaşacağı en büyük kötülüğü çoğunlukla en yakınlarından görür.
- D) Ticarete sadece kâr etmek düşünülemez, zarar da edilebilir. Ticarete atılan kimse bunu göze almalı, alışverişi öyle girmelidir.

15. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "şaşıрма" söz konusudur?

- A) Bir de verdiği sözleri yerine getirebilse!
- B) Sabah televizyonda güzel bir film vardı.
- C) Zavallı kedi, çok acıkmış.
- D) Birden karşıma çıktı ve irkildim.

16. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde neden-sonuç ilişkisi yoktur?

- A) Çok heyecanlanmıştı çünkü onu ilk kez yakından görüyordu.
- B) Teknoloji geliştiğinden artık mektup yazılmaz oldu.
- C) Bu ürkütücü yalnızlık, çöldeki sessizlikten farksızdı.
- D) Tembel bir yapısı olduğundan işleri zamanında bitiremiyor.

17. "Olmak" sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde "yetişmek, olgunlaşmak" anlamında kullanılmış?

- A) Seninle görüşmeyeli neredeyse iki yıl oldu.
- B) Tembelliği yüzünden işinden oldu.
- C) Ekinler oldu, üzümler daha olmadı.
- D) Pırlanta gerdanlığı da tektaş küpesi de kendinin olsun!

18. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde karşılaştırma yapılmamıştır?

- A) O yıllarda sınıfımızın en çalışkanı bendim.
- B) Çocuklar bahçede karşılıklı şarkı söylüyorlardı.
- C) Televizyon ve sinemaya göre tiyatro daha etkili bir türdür.
- D) Türkiye'nin yüzölçümü en büyük ili Konya'dır.

19. Aşağıdaki cümlelerin başına, gerçek öge ise "G" hayal unsuru öge ise "H" harfi yazınız.

- ( ) Küçük çocuklar ağacın altında saklandı.
- ( ) Küçük kedi koşarak uzaklaştı.
- ( ) Şişenin içinden güzel bir peri kızı çıktı.
- ( ) Akşam yemeğimizi anneannemlerde yedik.
- ( ) Merdiveni bulutlara dayayıp gökyüzündeki yırtığı diktiler.